

**ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И
ДОПОЛНУВАЊЕ НА КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК
(*)**

Член 1

Во Кривичниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 37/96, 80/99, 4/2002, 43/2003, 19/2004, 81/2005, 60/2006, 73/2006, 7/2008, 139/2008, 114/2009, 51/11, 135/11, 185/11, 142/12, 166/12, 55/13, 82/13, 14/14, 27/14, 28/14, 115/14, 132/14, 160/14, 199/14, 196/15, 226/15, 97/17 и 248/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 36/23) членот 98-а се менува и гласи:

„(1) Од сторителот на кривично дело извршено во состав на злосторничко здружение, кривично дело за кое може да се изрече казна затвор од четири години или потешка казна или за друго дело од Главите

* Со овој закон се врши усогласување со Директивата 2014/42/EU замрзнување и конфискација на предмети и имотна корист остварени со казниви дела во Европската Унија со CELEX број 32014L0042, Директива 19 ноември 2008 година за заштита на животната средина преку кривично право со CELEX број Советот 2005/35/EЗ од 7 септември 2005 година за загадување од бродови и за воведување казни за прекршувањата со CELEX број 32005L0035, Директива октомври 2009 година за измена на Директива 2005/35/EЗ за загадување од бродови и за воведување казни за прекршувањата со CELEX број парламент и на Советот од 4 јули 2012 година за контрола на опасностите од големи несреќи кои вклучуваат опасни супстанции, за измена и последователно укинување на Директива 96/82/EЗ на Советот со CELEX број 32012L0018, Директива (ЕУ) 2017/1371 на Европскиот парламент и на Советот од 5 јули 2017 година за сузбивање измами извршени против финансиските интереси на Унијата со казнено-правни средства со CELEX број 32017L1371 и Регулатива (ЕУ) бр. 258/2012 на Европскиот парламент и на Советот од 14 март 2012 година за спроведување на член 10 од Протоколот на Обединетите нации против незаконско производство и трговија со огнено оружје, негови делови и компоненти и муниција, со кој се надополнува Конвенцијата на Обединетите нации против транснационалниот организиран криминал („Протокол на ОН за огнено оружје“) и за утврдување на дозвола за извоз и мерки за увоз и

**PROPOZIM LIGJ PËR
NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN
E KODIT PENAL (*)**

Нени 1

Нë Kodin Penal („Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë“ nr. 37/96, 80/99, 4/2002, 43/2003, 19/2004, 81/2005, 60/2006, 73/2006, 7/2008, 139/2008, 114/2009, 51/11, 135/11, 185/11, 142/12, 166/12, 55/13, 82/13, 14/14, 27/14, 28/14, 115/14, 132/14, 160/14, 199/14, 196/15, 226/15, 97/17 dhe 248/18 „Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut“ numër 36/23) neni 98-a ndryshohet dhe thotë:

„(1) Nga kryersi i një vepre penale si pjesë e bashkimit kriminal, një vepër penale për të cilin mund të shqiptohet një dënim me burg prej katër vjetësh ose dënim më i rëndë, ose për një vepër penale tjetër nga kapitujt tridhjetë e katër,

транзит на огнено оружје, негови делови и компоненти и муниција со CELEX број 32012R0258

* Me këtë Ligj bëhet harmonizimi me Direktivën n g a

d a t a

jetësor ndërmjet së drejtës penale me numër CELEX 32008L0099, Direktiva 2005/35/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit nga data 7 shtator 2005 mbi ndotjen nga anijet dhe vendosjen e gjobave për shkeljet me numrin CELEX 32005L0035, Direktivën 2009/123/EC nga Parlamenti Evropian dhe Këshillit nga 21 tetori 2009 për ndryshimin e Direktivës 2005/35/KE për ndotjen nga anijet dhe futjen e gjobave për shkeljet me numrin CELEX 32009L0123, Direktivën 2012/18/BE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit nga data 4 korrik 2012 mbi kontrollin e rreziqeve të aksidenteve të mëdha që përfshijnë substanca të rrezikshme për ndryshimin dhe shfuqizimin e mëvonshëm të Direktivës 96/82/KE të Këshillit me numër CELEX 32012L0018, Direktivës (EU) 2017/1371 të Parlamentit Evropian dhe Këshillit të datës 5 korrik 2017 për shtypjen e mashtrimeve të kryera kundër mjeteve financiare të Bashkimit Evropian me mjete juridike – penale me numër CELEX 32017L1371 dhe Rregulloren (BE) nr. 258/2012 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit nga 14 mars 2012 për zbatimin e nenit 10 të Protokollit të Kombeve të Bashkuara kundër prodhimit dhe trafikimit të paligjshëm të armëve të zjarrit, pjesëve dhe përbërësve të tyre dhe municionit, Plotësimi i Konventës së Kombeve të Bashkuara kundër krimit të organizuar ndërkombëtar („Protokolli i OKB-së për armët e zjarrit“) dhe vendosja e autorizimit të eksportit dhe masave për importin dhe transitin e armëve të zjarrit, pjesëve dhe përbërësve të tyre dhe municioneve me numër CELEX 32012R0258

триесет и четврта, деветнаесетта, дваесет и трета или триесетта на овој законик, ќе се конфискува имотот стекнат во временски период не подолг од пет години пред сторувањето на делото за кое е осуден со правосилна судска пресуда, кога врз основа на сите околности, факти и докази, судот основано е уверен дека имотот ги надминува законските приходи на сторителот и потекнува од такво дело.

(2) Под условите на ставот (1) од овој член проширена конфискација спрема сторителот на делото се спроведува и кога постојат фактички или правни пречки за водење на кривичната постапка, во постапка уредена со закон.

(3) Ако поради фактички или правни пречки не може да се спроведе проширена конфискација спрема сторителот на кривичното дело, а се исполнети условите од ставот (1) на овој член, нелегално стекнатиот имот се конфискува и од трети лица или членови на неговото семејство на кои е пренесен или за кои е остварен, доколку имотот постои.

(4) Имотот од ставот (1) на овој член се конфискува во постапка на конфискација и од членови на семејството на сторителот на кои е пренесен кога е очигледно дека не дале противнадоместок што одговара на неговата вредност или од трети лица ако не докажат дека за предметот или имотот дале противнадоместок што одговара на нивната вредност”.

Член 2

Членот 218 се менува и гласи:

„ (1) Тој што испушта отровни или издувни гасови, материи или јонизирачко зрачење во воздухот, водата или почвата, во најмалку двојно поголемо количество од максимално дозволеното со закон или со меѓународен договор ратификуван во согласност со Уставот на Република Северна Македонија, ќе се казни со затвор од една година до три години.

(2) Тој што испушта отровни или издувни гасови, материи или јонизирачко зрачење во воздухот, водата или почвата, во петкратно

нëntëmbëdhjetë, njëzet e tre ose tridhjetë të këtij Kodi, do të konfiskohet pasuria e fituar në një periudhë jo më të gjatë se pesë vjet para kryerjes së veprës penale, i cili është i dënuar me aktgjykim të formës së prerë nga gjykata, kur në bazë të të gjitha rrethanave, fakteve dhe dëshmimeve, gjykata është e bindur në mënyrë të arsyeshme se pasuria tejkalon të ardhurat e ligjshme të kryerësit të veprës penale dhe buron nga një veprim i tillë.

(2) Në kushtet nga paragrafi (1) nga ky nen, konfiskimi i zgjeruar ndaj kryerësit të veprës penale zbatohet edhe kur ekzistojnë pengesa faktike ose juridike për zhvillimin e procedurës penale, në procedurë të rregulluar me ligj.

(3) Nëse për shkak të pengesave faktike ose juridike ndaj kryerësit të veprës penale nuk mund të kryhet konfiskim i zgjeruar dhe janë plotësuar kushtet nga paragrafi (1) nga ky nen, pasuria e fituar në mënyrë të kundërligjshme i konfiskohet edhe personave të tretë ose anëtarëve të familjes së tij të cilëve u është bartur ose për të cilët është realizuar, nëse pasuria ekziston.

(4) Pasuria nga paragrafi (1) nga ky nen konfiskohet në procedurë të konfiskimit nga anëtarët e familjes së kryerësit të cilëve i’u është bartur kur është e qartë se nuk kanë dhënë kompensim që i përgjigjet vlerës së saj ose nga personat e tretë nëse nuk dëshmojnë se kanë dhënë kompensim për sendin ose pronën që i përgjigjet vlerës së tyre”.

Neni 2

Neni 218 ndryshohet dhe thotë:

„(1) Ai që lëshon gazra helmuese, substanca apo rrezatime jonizuese toksike në ajër, ujë ose tokë, në të paktën dyfishin e sasisë maksimale të lejuar me ligj ose me marrëveshje ndërkombëtare të ratifikuar në përputhje me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut, dënohet me burgim nga një vit deri në tre vjet.

(2) Ai që lëshon gazra helmuese ose të shkarkimit, substanca ose rrezatim jonizues në ajër, ujë ose tokë, në sasi pesëfish ose më të madhe se

или поголемо количество од максимално дозволеното со закон или со меѓународен договор ратификуван во согласност со Уставот на Република Северна Македонија, ќе се казни со затвор од една до пет години.

(3) Тој што со делата од ставовите (1) и (2) на овој член ќе предизвика сериозна опасност за животот или здравјето на луѓето или уништување на растителен или животински свет во поголеми размери, или на ретки видови на растенија или животни, ќе се казни со затвор од три до десет години.

(4) Службено или одговорно лице во правно лице кое со непридржување кон прописите за заштита на животната средина ќе пропушти да постави уреди за пречистување или ќе дозволи изградба, пуштање во дејство или користење на погон кој ја загадува животната средина или на друг начин ќе пропушти преземање мерки за спречување или оневозможување на загадување на воздух, почва, вода или за спречување бучава, кои двојно ја надминуваат дозволената граница, ќе се казни со казна затвор од една до пет години.

(5) Службено или одговорно лице во правно лице кое со делото од ставот (4) на овој член ќе предизвика сериозна опасност за животот или здравјето на луѓето или уништување на животинскиот и растителниот свет во поголеми размери, или на ретки видови на растенија или животни, ќе се казни со казна затвор од четири до десет години.

(6) Ако делото од ставовите (1), (2), (3), (4) и (5) на овој член е сторено од небрежност, сторителот ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(7) При изрекувањето условна осуда, судот ќе му наложи на сторителот на делото во определен рок да ги отстрани штетните последици на делото или да преземе други пропишани мерки за заштита и унапредување на животната средина.

(8) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“

maksimumi i lejuar me ligj ose me marrëveshje ndërkombëtare të ratifikuar në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut, dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

(3) Ai që me veprat nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni shkakton rrezik serioz për jetën ose shëndetin e njerëzve ose shkatërrimin e jetës bimore ose shtazore në përmasa më të mëdha, ose të llojeve të rralla të bimëve ose kafshëve, dënohet me burgim nga tre deri në dhjetë vjet.

(4) Personi zyrtar ose përgjegjës në një person juridik, i cili, duke mos respektuar rregulloret për mbrojtjen e mjedisit, nuk instalon pajisje pastrimi ose do të lejon ndërtimin, funksionimin ose përdorimin e një maqine që ndot mjedisin ose nuk ndërmerr masa për të parandaluar ose pamundësuar ndotjen e ajrit; tokës, ujit ose për të parandaluar zhurmën, që kalojnë dyfishin e kufirit të lejuar, dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

(5) Me burgim prej katër deri në dhjetë vjet do të dënohet personi zyrtar ose përgjegjës në personin juridik, i cili me veprën nga paragrafi (4) i këtij neni do të shkaktojë rrezik serioz për jetën ose shëndetin e njerëzve ose shkatërrimin e botës bimore dhe shtazore në përmasa më të mëdha, ose të llojeve të rralla të bimëve ose kafshëve.

(6) Nëse vepra nga paragrafët (1), (2), (3), (4) dhe (5) të këtij neni kryhet nga pakujdesia, kryesi dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

(7) Me rastin e shqiptimit të dënimit me kusht, gjykata do t'a urdhërojë kryesin e veprës që në afat të caktuar t'i largojë pasojat e dëmshme të veprës penale ose të ndërmarrë masa të tjera të parapara për mbrojtjen dhe përmirësimin e mjedisit jetësor.

(8) Nëse veprën nga ky nen e kryen personi juridik, dënohet me gjobë.“

Член 3

Во член 218-а ставот (1) се менува и гласи:

Neni 3

„ (1) Тој што спротивно на прописите, произведува, увезува, извезува, пласира на пазарот или употребува недозволен супстанции кои ја осиромашуваат озонската обвивка, ќе се казни со парична казна или со затвор од три месеци до пет години.“

Во ставот (4) зборот „закон“ се заменува со зборот „законик“.

Член 4

По членот 218-а се додава нов наслов и нов член 218-б, кои гласат:

„ Екоцид Член 218-б

Тој што спротивно на закон, со намера да предизвика штета на животната средина, ќе преземе дејствие или ќе пропушти да преземе дејствие поради кое ќе настане сериозна или ширококораспространета или долготрајна штета на животната средина, ќе се казни со казна затвор од најмалку 10 години или со доживотен затвор.“

Член 5

Во член 219 ставот (2) се менува и гласи:

„ (2) Ако делото е сторено од службено лице или одговорно лице во правно лице или ако поради делото од ставот (1) на овој член дошло до појава на епидемија на заразна болест, сторителот ќе се казни со затвор од една година до пет години.“

Во ставот (3) зборовите „шест месеци“ се заменуваат со зборовите „една година“.

Член 6

Во член 220 ставот (1) се менува и гласи:

„ (1) Тој што заради продажба ќе произведе, ќе пушти во промет или на друг начин ќе направи достапни средства за лекување или спречување зараза кај добиток или живина опасни за нивниот живот или здравјето, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.“

Ставот (2) се менува и гласи:

Нë nenin 218-a, paragrafi (1) ndryshohet dhe thuhet:

„(1) Ai që, në kundërshtim me rregulloret, prodhon, importon, eksporton, nxjerr në treg ose përdor substanca të paligjshme që e hollojnë shtresën e ozonit, dënohet me gjobë ose me burgim nga tre muaj deri në pesë vjet“.

Në paragrafin (4) fjala „ligj“ zëvendësohet me fjalën „kod“.

Neni 4

Pas nenit 218-a shtohet një titull i ri dhe një nen i ri 218-b, ku thuhet:

„Ekocid Neni 218-b

Ai që në kundërshtim me ligjin, me qëllim dëmtimin e mjedisit, ndërmer një veprim ose do të lëshoj ndërrmarjen e një veprimi me çka do të shkakton dëmtim të rëndë, të gjerë ose afatgjatë në mjedisin jetësor, dënohet me burgim të paktën 10 vjet ose me burgim të përjetshëm.“

Neni 5

Në nenin 219 paragrafi (2) ndryshohet dhe thuhet:

„(2) Nëse vepra është kryer nga zyrtari apo personi përgjegjës në personin juridik, ose nëse për shkak të veprës nga paragrafi (1) nga ky nen ka ardhur deri tek paraqitja e sëmundjes ngjitëse, kryesi i kësaj vepre penale dënohet me burgim prej një viti deri në pesë vjet“.

Në paragrafin (3), fjalët „gjashtë muaj“ zëvendësohen me fjalët „një vit“.

Neni 6

Në nenin 220 paragrafi (1) ndryshohet dhe thotë:

„(1) Ai që për qëllime të shitjes prodhon, vë

„ (2) Ако поради делото од ставот (1) на овој член ќе дојде до ширење на заразна болест или ќе пцовиса добиток или живина од поголема вредност, сторителот ќе се казни со затвор од една година до пет години.“

Во ставот (3) зборовите „шест месеци“ се заменуваат со зборовите „една година“.

Член 7

Во член 221 во ставот (1), по зборовите „со тоа предизвика“ се додаваат зборовите „болест, влошување на здравствената состојба или“.

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„ Ако поради делото од ставот (1) на овој член се предизвика пцовисување или уништување на добиток или на живина од значителна вредност, сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години.“

Ставот (2) станува став (3) и зборовите „шест месеци“ се заменуваат со зборовите „една година“.

Член 8

Во член 222 ставот (1) се менува и гласи:

„ Тој што за време на епидемија или пандемија на некоја добиточна или живинска болест што може да го загрози сточарството или живинарство, не постапи според одлука на надлежен орган донесена врз основа на пропис со која се определуваат мерки за отстранување или спречување на болест и со тоа предизвика ширење на болеста или на нејзините причинители, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.“

Во ставот (2) по зборовите „спречување на болест или штетници“ се додаваат зборовите „и со тоа предизвика појава или ширење на болест или штетници“.

Член 9

Во член 223 во ставот (2), по зборовите „опстанокот на рибите“ се додаваат

нë qarkullim ose vë në dispozicion mjete për trajtimin ose parandalimin e infeksionit të kafshëve ose shpendëve të rrezikshëm për jetën ose shëndetin e tyre, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

Paragrafi (2) ndryshohet dhe thotë:

„(2) Nëse për shkak të veprës penale nga paragrafi (1) nga ky nen, sëmundja ngjitëse përhapet ose shkakton ngordhjen e gjallesave ose asgjësim të bagëtisë me vlerë më të madhe, kryesi i kësaj vepre penale dënohet me burgim prej një viti deri në pesë vjet“.

Në paragrafin (3), fjalët „gjashtë muaj“ zëvendësohen me fjalët „një vit“.

Neni 7

Në nenin 221 paragrafi (1) pas fjalës „duke shkaktuar“ shtohen fjalët „sëmundje, përkeqësim të gjendjes shëndetësore ose“.

Pas paragrafit (1) shtohet paragrafi i ri (2), i cili thotë:

„Nëse për shkak të veprës penale nga paragrafi (1) i këtij neni shkaktohet ngordhje apo asgjësimi i gjallesave ose bagëtisë me vlerë të konsiderueshme, kryesi dënohet me burgim prej një deri në pesë vjet“.

Paragrafi (2) bëhet paragrafi (3) dhe fjalët „gjashtë muaj“ zëvendësohen me fjalët „një vit“.

Neni 8

Në nenin 222 paragrafi (1) ndryshohet dhe thotë:

„Ai që gjatë një epidemie ose pandemije të sëmundje të bagëtisë ose gjallesave, që mund të kërcënojnë bagëtinë ose gjallesat, nuk vepron sipas vendimit të organit kompetent të marrë në bazë të rregullores që përcakton masat për heqjen ose parandalimin e një sëmundjeje dhe në këtë mënyrë shkakton përhapjen e sëmundjes ose shkaktarëve të saj, dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre

зборовите „ и другиот животински свет во езерата, реките и потоците“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„ (4) Ако делото од ставовите (1) и (2) на овој член е сторено од небрежност сторителот ќе се казни со парична казна или со затвор до една година.“

Ставот (4) станува став (5).

Член 10

Членот 224 се менува и гласи:

„(1) Тој што со употреба на некоја штетна материја ќе предизвика уништување на растенија или други насади и со тоа ќе предизвика значителна имотна штета, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(2) Ако поради делото од ставот (1) на овој член настапи штета од поголеми размери, сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години.

(3) Ако делото од ставот (1) и ставот (2) на овој член е сторено од небрежност, сторителот ќе се казни со парична казна или со затвор до една година.

(4) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“

Член 11

Во член 225 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„ (3) Со казната од ставот (2) на овој член ќе се казни службено лице кое што спротивно на својата должност, нема да преземе мерки за спречување на делата од ставовите (1) и (2) на овој член или за отстранување на нивните последици.“

Ставот (3) станува став (4).

Член 12

Членот 225-а се менува и гласи:

„ (1) Тој што без концесија или дозвола или на друг начин неовластено врши експлоатација на минерални суровини

vjet.“

Në paragrafin (2) pas fjalëve „parandalimi i sëmundjes ose i dëmtuesve" shtohen fjalët „dhe me këtë shkaktohet shfaqja ose përhapja e sëmundjes ose dëmtuesve".

Neni 9

Në nenin 223 në paragrafin (2), pas fjalëve „mbijetesa e peshqve" shtohen fjalët „dhe kafshëve tjera në liqene, lumenj dhe përrenj”.

Pas paragrafit (3) shtohet paragrafi i ri (4), i cili thotë:

„(4) Nëse vepra nga paragrafët (1) dhe (2) nga ky nen kryhet nga pakujdesia, kryesi dënohet me gjobë ose me burgim deri në një vit."

Paragrafi (4) bëhet paragraf (5).

Neni 10

Neni 224 ndryshohet dhe thotë:

„(1) Ai që me përdorimin e një lënde të dëmshme shkakton shkatërrimin e bimëve ose plantacioneve të tjera dhe me këtë shkakton dëm të konsiderueshëm pasuror, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

(2) Nëse për shkak të veprës penale nga paragrafi (1) i këtij neni, ndodh dëmi në shkallë më të madhe, kryesi dënohet me burgim prej një deri në pesë vjet.

(3) Nëse vepra nga paragrafi (1) dhe paragrafi (2) nga ky nen është kryer nga pakujdesia, kryesi dënohet me gjobë ose me burgim deri në një vit.

(4) Nëse veprën nga ky nen e kryen person juridik, dënohet me gjobë."

Neni 11

Në nenin 225, pas paragrafit (2) shtohet paragrafi i ri (3), i cili thotë:

„(3) Me dënimin nga paragrafi (2) nga ky nen do të dënohet zyrtari i cili në kundërshtim me detyrën e tij nuk ndërmerr masa për t'i penguar

определени со закон, од поголема вредност, ќе се казни со затвор од шест месеци до три години и со парична казна.

(2) Тој што без дозвола или согласност ќе извади песок, чакал или камен од коритата или бреговите на површинските водни тела чие количество е поголемо од три кубни метри, ќе се казни со парична казна или затвор до три години.

(3) Ако поради делото од ставовите (1) и (2) на овој член сторителот се стекне со значителна имотна корист или предизвика значителна штета, ќе се казни со затвор од една до десет години.

(4) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“

Член 13

По членот 225-а се додава нов наслов и нов член 225-б, кои гласат:

„ Промена на воден режим

Член 225-б

(1) Тој што спротивно на прописите ќе го промени или поремети водниот режим, а со тоа не прави некое друго казнено дело за кое е пропишана потешка казна, ќе се казни со парична казна или затвор до една година.

(2) Тој што делото од ставот (1) на овој член ќе го стори на подрачје кое со закон е прогласено за заштитено подрачје, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(3) Ако делото од овој член го стори правно лице ќе се казни со парична казна.

(4) Обидот е казнив.“

Член 14

Членот 226 се менува и гласи:

„ (1) Тој што спротивно на пропис или наредба од надлежни органи или организации врши пренамена, сече или копачи шуми или подбелува стебла или на друг начин пустоши шума или уништува едно или повеќе дрва во парк, дрворед или на друго место каде сечата не е дозволена, а со тоа не врши друго кривично дело за кое е

veprimet nga paragrafët (1) dhe (2) nga ky nen ose për t'i larguar pasojat e tyre.

Paragrafi (3) bëhet paragraf (4).

Neni 12

Neni 225-a ndryshohet dhe thotë:

„(1) Ai që shfrytëzon pasuritë minerale të përcaktuara me ligj, me vlerë më të madhe, pa koncesion ose leje ose në mënyrë tjetër të paautorizuar, dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në tre vjet dhe me gjobë.

(2) Ai që pa leje ose pëlqim heq rërën, çakallin ose gurin nga shtretërit ose brigjet e ujërave sipërfaqësore, sasia e të cilave është më e madhe se tre metra kub, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

(3) Nëse për shkak të veprës penale nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni kryesi fiton dobi të konsiderueshme pasurore ose shkakton dëm të konsiderueshëm, dënohet me burgim prej një deri në dhjetë vjet.

(4) Nëse veprën nga ky nen e kryen person juridik, dënohet me gjobë.“

Neni 13

Pas nenit 225-a, shtohet një titull i ri dhe një nen i ri 225-b, ku thuhet:

„Ndryshimi i regjimit të ujit

Neni 225-b

(1) Ai që në kundërshtim me rregulloret e ndryshon ose e prish regjimin e ujërave dhe me këtë nuk kryen vepër tjetër penale për të cilën është paraparë dënim më i rëndë, dënohet me gjobë ose me burgim deri në një vit.

(2) Ai që veprën penale nga paragrafi (1) i këtij neni e kryen në një zonë që me ligj është shpallur zonë e mbrojtur, dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

(3) Nëse veprën nga ky nen e kryen person juridik, do të dënohet me gjobë.

(4) Përpjekja është e dënueshme.“

предвидена повисока казна, ќе се казни со затвор од шест месеци до три години.

(2) Ако поради делото од ставот (1) на овој член, сторителот се стекне со значителна имотна корист или предизвика значителна имотна штета, ќе се казни со затвор од една до пет години.

(3) Ако со делото од ставот (1) на овој член е опустошена шума во големи размери или е извршено во заштитена шума или подрачје, национален парк или во друга шума со специјална намена, или во група сторителот ќе се казни со затвор од најмалку четири години.

(4) Тој што делото од овој член ќе го стори во сопствена шума, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(5) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“

Член 15

Членот 227 се менува и гласи:

„ (1) Тој што ќе предизвика шумски пожар па поради тоа ќе настапи поголема штета, ќе се казни со парична казна или затвор до три години.

(2) Ако со делото од ставот (1) на овој член настапи значителна штета, сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години.

(3) Ако со делото од ставот (1) на овој член настапи штета од големи размери, сторителот ќе се казни со затвор најмалку четири години.

(4) Со казната од ставот (2) на овој член ќе се казни и тој што ќе предизвика пожар во заштитена шума, национален парк или во друга шума со специјална намена.

(5) Тој што ќе предизвика два или повеќе шумски пожари, ќе се казни со затвор најмалку пет години.

(6) Ако делото е сторено од небрежност за став (1) на овој член, сторителот ќе се казни со парична казна или затвор до една година, за ставовите (2) и (4) сторителот ќе се казни со парична казна или затвор до три години, а за ставот (3) сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години.“

Neni 14

Neni 226 ndryshohet si vijon:

„(1) Ai që, në kundërshtim me rregulloren ose urdhërin e organeve apo organet kompetente, kryen shndërrimin, pret ose gërmon pyje ose trash trungjet ose ndryshe shkatërron një pyll ose shkatërron një ose më shumë pemë në park, më shumë pemë në një vi pemore ose në një vend tjetër ku nuk lejohet prerja, dhe me këtë nuk kryen vepër tjetër penale për të cilën parashihet dënim më i lartë, do të dënohet me burg prej gjashtë muaj deri më tre vite.

(2) Nëse kryerësi për shkak të veprës nga paragrafi (1) i këtij neni fiton dobi të konsiderueshme pasurore ose shkakton dëm të madh pasuror, dënohet me burgim prej një deri në pesë vjet.

(3) Nëse vepra nga paragrafi (1) i këtij neni e ka rrënuar pyllin në përmasa të mëdha ose është kryer në pyll ose zonë të mbrojtur, park nacional ose në pyll tjetër me qëllim të veçantë ose në grup, kryesi do të dënohet me së paku katër vjet burg.

(4) Ai që veprën nga ky nen e kryen në pyllin e vet, dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

(5) Nëse veprën nga ky nen e kryen person juridik, dënohet me gjobë.“

Neni 15

Neni 227 ndryshohet dhe thotë:

„(1) Ai që shkakton zjarr në pyll, duke shkaktuar më shumë dëme, dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

(2) Nëse vepra nga paragrafi (1) i këtij neni shkakton dëm të konsiderueshëm, kryesi dënohet me burgim prej një deri në pesë vjet.

(3) Nëse vepra nga paragrafi (1) i këtij neni shkakton dëm në shkallë më të gjerë, kryesi do të dënohet me së paku katër vjet burgim.

Член 16

Во член 228 во ставот (1), по зборот „ловостој“ се додаваат зборовите „или без дозвола за ловење“.

Во ставот (4) зборот „со“ после зборовите „или со средства“ се брише, а после зборот „кои“ се додаваат зборовите „се забранети или со кои“.

Член 17

Членот 228-а се менува и гласи:

„ (1) Тој што неовластено лови, превезува, пренесува, прикрива, чува, одгледува, купува, продава, или на кој било начин прибавува, отуѓува или препарира диви животни и птици од поголема вредност, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(2) Ако вредноста на дивите животни и птици од ставот (1) на овој член е значителна, сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години.

(3) Ако вредноста на дивите животни и птици од ставот (1) на овој член е од големи размери, сторителот ќе се казни со затвор од една до десет години.

(4) Ако сторителот на делото од ставот (1) на овој член организира мрежа за извршување на делото или ако делото е сторено во состав на група или друго здружение или заради извезување на дивите животни или птици во странство, ќе се казни со затвор од најмалку четири години.

(5) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна. “

Член 18

Членот 229 се менува и гласи:

„ (1) Тој што лови риба со експлозив, струја, отров, замајни средства, средства за подводен риболов, ости, мрежа или други средства со кои е забранет риболовот, за време на ловостој, во забрането подрачје или во води во кои е забранет риболовот, ќе се казни со парична казна или со затвор до една

(4) Me dënimin nga paragrafi (2) i këtij neni do të dënohet edhe kushdo që shkakton zjarr në pyll të mbrojtur, park nacional ose në pyll tjetër me qëllim të veçantë.

(5) Ai që shkakton dy ose më shumë zjarre në pyje, dënohet me burgim së paku pesë vjet.

(6) Nëse vepra është kryer nga pakujdesia nga paragrafi (1) i këtij neni, kryesi dënohet me gjobë ose me burgim deri në një vit, për paragrafët (2) dhe (4) kryesi dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet, ndërsa për paragrafin (3) kryesi dënohet me burgim prej një deri në pesë vjet."

Neni 16

Në nenin 228 në paragrafin (1), pas fjalës „vend gjuetie" shtohen fjalët „ose pa leje gjuetie".

Në paragrafin (4), fjala „me" pas fjalës "ose me mjete" fshihet dhe pas fjalës „që" shtohen fjalët „janë të ndaluara ose me të cilat".

Neni 17

Neni 228-а ndryshohet dhe thotë:

(1) Ai që gjuan, transporton, transferon, fsheh, ruan, rrit, blen, shet ose në çfarëdo mënyre fiton, tjetëron ose përgatit kafshë të egra dhe shpendë me vlerë më të madhe pa autorizim, dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

(2) Nëse vlera e kafshëve dhe shpendëve të egra nga paragrafi (1) i këtij neni është e konsiderueshme, kryesi dënohet me burgim prej një deri në pesë vjet.

(3) Nëse vlera e kafshëve dhe shpendëve të egra nga paragrafi (1) i këtij neni është e madhe, kryesi dënohet me burgim prej një deri në dhjetë vjet.

(4) Nëse kryesi i veprës penale nga paragrafi (1) i këtij neni organizon rrjetë për kryerjen e veprës penale ose nëse vepra është kryer në kuadër të grupit ose shoqatës tjetër ose me qëllim të eksportimit të kafshëve ose shpendëve të egra jashtë vendit, do të dënohet me së paku katër vjet burg.

(5) Nëse veprën nga ky nen e kryen personi

година.

Ако поради делото од ставот (1) на овој член настапи поголема имотна штета или е прибавена поголема имотна корист, сторителот ќе се казни со парична казна или со затвор од три месеци до три години.

(3) Ако поради делото од ставот (1) на овој член настапи значителна имотна штета или е прибавена значителна имотна корист, сторителот ќе се казни со парична казна или со затвор од шест месеци до пет години.

(4) Ако поради делото од ставот (1) на овој член е предизвикан помор на риба во големи размери, сторителот ќе се казни со затвор од една до десет години.

(5) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.

(6) Уловената риба и средствата за риболов ќе се одземат.“

Член 19

Во член 230 во ставот (1), зборот „пет“ се заменува со зборот „десет“.

Се додава нов став (3) кој гласи:

„ (3) Ако делото е сторено од небрежност, за ставот (1) на овој член сторителот ќе се казни со парична казна или затвор до три години, а за ставот (2) на овој член сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години.“

Ставовите (3), (4) и (5) стануваат ставови (4), (5) и (6).

Во ставот (5), бројот „3“ се заменува со бројот „4“,

Член 20

Во член 231 во ставот (2), зборовите „Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни“ се бришат.

Во ставот (3) зборот „една“ се заменува со зборот „три“.

Во ставот (6), сврзникот „и“ после зборовите „ од ставовите (1)“ се заменува со запирка, а после „(2)“ се додава „и (3)“.

Во ставот (7) зборот „пет“ се заменува со зборот „десет“.

По ставот (8) се додава нов став (9), кој

juridik, do të dënohet me gjobë.“

Neni 18

Neni 229 ndryshohet dhe thotë:

„(1) Ai që peshkon me lëndë shpërthyesë, energji elektrike, helm, pajisje peshkimi ndërujore, shtiza, rrjeta ose mjete të tjera me të cilat ndalohet peshkimi, gjatë sezonit të gjuetisë, në një zonë të ndaluar ose në ujërat ku peshkimi është i ndaluar, dënohet me gjobë ose me burgim deri në një vit.

(2) Nëse për shkak të veprës nga paragrafi (1) i këtij neni, ndodh dëm më i madh pasuror ose fitohet dobi më e madhe pasurore, kryesi dënohet me gjobë ose me burgim prej tre muaj deri në tre vjet.

(3) Nëse për shkak të veprës nga paragrafi (1) i këtij neni, ndodh dëm i konsiderueshëm pasuror ose arrihet dobi e konsiderueshme pasurore, kryesi dënohet me gjobë ose me burgim prej gjashtë muaj deri në pesë vjet.

(4) Nëse për shkak të veprës nga paragrafi (1) i këtij neni shkaktohet murtaja e peshkut në masë të madhe, kryesi dënohet me burgim prej një deri në dhjetë vjet.

(5) Nëse veprën nga ky nen e kryen personi juridik, do të dënohet me gjobë.

(6) Peshku i kapur dhe pajisjet e peshkimit do të konfiskohen.“

Neni 19

Në nenin 230 në paragrafin (1) fjala „pesë“ zëvendësohet me fjalën „dhjetë“.

Shtohet një paragraf i ri (3) i cili thotë:

„3) Nëse vepra është kryer nga pakujdesia, nga paragrafi (1) i këtij neni, kryesi dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet, ndërsa për paragrafin (2) të këtij neni, kryesi dënohet me

гласи:

„ (9) Недвижностите искористени и предметите, материи и супстанции употребени за извршување на делото се одземаат.“

Член 21

По членот 231 се додава нов наслов и нов член 231-а, кои гласат:

„Недозволено работење на постројки

Член 231-а

Тој што спротивно на законски пропишано одобрение или на забрана на надлежен орган става во употреба, работи на постројка која користи енергија или создава производи опасни за животот или здравјето на луѓето или со која се загрозува животната средина или во која се чуваат опасни предмети или материи што надвор од постројката можат да предизвикаат потрајно и во значителна мера загрозување на квалитетот на воздухот, водата и почвата, ќе се казни со затвор од шест месеци до пет години.

Тој што делото од ставот (1) на овој член ќе го стори од небрежност, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“

Член 22

По членот 231-а се додава нов наслов и нов член 231-б, кои гласат:

„ Загрозување на околината со бучава, вибрации или нејонизирачко зрачење

Член 231-б

Тој што спротивно на прописите ќе произведе бучава, вибрации или нејонизирачко зрачење во обем трикратно поголем од дозволените граници со закон и со тоа ќе создаде чувство на вознемиреност или ќе го загрози здравјето на луѓето ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

Ако делото од ставот (1) на овој член го стори

бургим prej një deri në pesë vjet“.

Paragrafët (3), (4) dhe (5) bëhen paragrafë (4), (5) dhe (6).

Në paragrafin (5), numri "3" zëvendësohet me numrin "4".

Neni 20

Në nenin 231 në paragrafin (2) fshihen fjalët „Dënohet me dënim nga paragrafi (1) i këtij neni“.

Në paragrafin (3) fjala „një“ zëvendësohet me fjalën „tre“.

Në paragrafin (6), lidhja „dhe“ pas fjalëve „nga paragrafi (1)“ zëvendësohet me presje dhe pas "(2)" shtohet „dhe (3)".

Në paragrafin (7) fjala „pesë“ zëvendësohet me fjalën „dhjetë“.

Pas paragrafit (8) shtohet paragrafi i ri (9), i cili thotë:

(9) Pasuria e paluajjtshme e përdorur dhe sendet, materiet dhe substancat e përdorura për kryerjen e veprës penale do të konfiskohen.

Neni 21

Pas nenit 231 shtohet një titull i ri dhe një nen i ri 231-a, i cili thotë:

„Funksionimi i paligjshëm i maqinerisë

Neni 231-a

(1) Ai që, në kundërshtim me miratimin ose ndalimin e përcaktuar me ligj të organit kompetent, vë në përdorim, punon në një maqineri që përdor energji ose krijon produkte të rrezikshme për jetën ose shëndetin e njerëzve ose që rrezikojnë mjedisin jetësor, ose ku ruhen sende ose substanca të rrezikshme që jashtë maqinerisë mund të shkaktojnë kërcënim të përhershëm dhe të konsiderueshëm të cilësisë së ajrit, ujit dhe tokës, do të dënohet me burgim prej gjashtë muaj deri më pesë vjet.

(2) Ai që veprën nga paragrafi (1) i këtij neni e kryen nga pakujdesia, dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

(3) Nëse veprën nga ky nen e kryen person juridik, dënohet me gjobë."

правно лице ќе се казни со парична казна. “

Член 23

Насловот на членот 232 се менува и гласи:

„ Неовластено производство, постапување и промет со опасни материи, штетни организми, семенски материјал или саден материјал“

Член 24

Членот 232-а се менува и гласи:

„ (1) Тој што убива, уништува, држи или одзема примероци на заштитени видови на дива флора или фауна, ќе се казни со парична казна или со затвор од една до три години.

(2) Тој што со непридржување кон одредбите на закон или со меѓународен договор ратификуван во согласност со Уставот на Република Северна Македонија преземе дејствија со кои ќе отстрела, пресече, ископачи или на друг начин уништи примероци или популации од автохтон див вид или нивни живеалишта или гнезда и со тоа ќе предизвика истребување на автохтон див вид на територијата на Република Северна Македонија, ќе се казни со затвор од една до пет години.

(3) Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни сторителот кој ќе предизвика загрозување од истребување на автохтон див вид на територијата на Република Северна Македонија.

(4) Тој што делото од ставовите (1), (2) и (3) на овој член ќе го стори од небрежност, ќе се казни со парична казна или со затвор до една година.

(5) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“

Член 25

Во член 232-б во ставот (1), зборовите „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите „Република Северна Македонија“, а зборовите „шест месеци до една година“ се

Neni 22

Pas nenit 231-a shtohet një titull i ri dhe një nen i ri 231-b, ku thuhet:

„Rrezikimi i mjedisit me zhurmë, dridhje ose rrezatim jojonizues

Neni 231-b

(1) Ai që në kundërshtim me dispozitat prodhon zhurmë, dridhje ose rrezatim jojonizues në sasi trefish më të madhe se kufijtë e lejuar me ligj dhe me këtë krijon ndjenjë ankthi ose rrezikon shëndetin e njerëzve, dënohet me gjobë ose me burgim gjër në tre vjet.

(2) Nëse veprën nga paragrafi (1) i këtij neni e kryen person juridik, do të dënohet me gjobë.“

Neni 23

Titulli i nenit 232 ndryshohet dhe thotë:

„Prodhimi, trajtimi dhe shitja e paautorizuar e substancave të rrezikshme, organizmave të dëmshëm, materialit farë ose materialit mbjellës“

Neni 24

Neni 232-a ndryshohet si vijon:

“(1) Ai që vret, shkatërron, ruan ose merr mostra të llojeve të mbrojtura të florës ose faunës së egër, dënohet me gjobë ose me burgim nga një deri në tre vjet.

(2) Ai që, duke mos iu bindur dispozitave të ligjit ose marrëveshjeve ndërkombëtare të ratifikuar në përputhje me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë së Veriut, ndërmerr veprime me të cilat gjuan, pret, gërmon ose në ndonjë mënyrë tjetër shkatërron mostrat ose popullatat e specieve të egra autoktone ose vendbanimet e tyre ose foletë e tyre dhe me këtë shkakton zhdukjen e specieve të egra

заменуваат со зборовите „една до три години“.

Во ставот (2) зборовите „Република Македонија“ се заменуваат со зборовите „Република Северна Македонија“.

Во ставот (3) зборовите „шест месеци до една година“ се заменуваат со зборовите „една до три години“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„ Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“

Член 26

Во член 232-в во ставот (1), сврзникот „или“ се заменува со „и“.

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„ (3) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“

Член 27

Насловот на членот 233 и членот 233 се менуваат и гласат:

„ Убивање и мачење животни
Член 233

Тој што ќе усмрти животни без оправдана причина или грубо го злоупотребува или го изложува на непотребни маки или му нанесе непотребни болки или заради изживување го изложува на страдање, ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

Со казната од став (1) на овој член ќе се казни и тој што со нехранење, непоење или на друг начин изложува животни подолго време на теобна состојба.

Тој што делото од ставот (1) на овој член ќе го стори од користољубие, ќе се казни со казна затвор од една до пет години.

Ако делото од ставовите (1), (2) и (3) на овој член го стори правно лице ќе се казни со парична казна. “

нë Republikën e Maqedonisë së Veriut, do të dënohet me burg nga një deri në pesë vjet.

(3) Me dënimin nga paragrafi (1) të këtij neni do të dënohet kryesi i cili rrezikon zhdukjen e specieve të egra autoktone në territorin e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(4) Ai që nga pakujdesia kryen veprën nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni, dënohet me gjobë ose me burgim deri në një vit.

(5) Nëse veprën nga ky nen e kryen person juridik, dënohet me gjobë."

Neni 25

Në nenin 232-b në paragrafin (1) fjalët „Republika e Maqedonisë“ zëvendësohen me fjalët „Republika e Maqedonisë së Veriut“, ndërsa fjalët „gjashtë muaj deri në një vit“ zëvendësohen me fjalët „një deri në tre vjet“.

Në paragrafin (2) fjalët „Republika e Maqedonisë“ zëvendësohen me fjalët „Republika e Maqedonisë së Veriut“.

Në paragrafin (3), fjalët „gjashtë muaj deri në një vit“ zëvendësohen me fjalët „një deri në tre vjet“.

Pas paragrafit (3) shtohet paragrafi i ri (4), i cili thotë:

„Nëse vepra nga ky nen kryhet nga personi juridik, dënohet me gjobë“.

Neni 26

Në nenin 232-c në paragrafin (1), lidhëza „ose“ zëvendësohet me „dhe“.

Pas paragrafit (2) shtohet paragrafi i ri (3), i cili thotë:

„(3) Nëse veprën nga ky nen e kryen personi juridik, dënohet me gjobë.“

Neni 27

Член 28

По членот 233 се додава нов наслов и нов член 233-а, кои гласат:

„Уништување на живеалиште

Член 233-а

(1) Тој што спротивно на прописите уништи или предизвика значително влошување на живеалиштето на заштитени видови на животни, растенија или габи, или уништи или предизвика изумирање на живите организми во тоа живеалиште, ќе се казни со парична казна или казна затвор до три години.

(2) Доколку делото од ставот (1) на овој член е сторено во живеалиште односно подрачје за размножување и одгледување на младите, подрачје на миграција или хибернација на строго заштитените диви животни, растенија или габи, сторителот, ќе се казни со казна затвор од една до пет години и парична казна.

(3) Со казната од ставот (2) на овој член ќе се казни и сторителот кој уништува или предизвика значително пропаѓање/уништување на заштитеното природно подрачје или на еколошко значајно подрачје.

(4) Доколку делото од ставовите (1), (2) и (3) од овој член е сторено од небрежност, сторителот за делото од став (1) ќе се казни со парична казна или казна затвор до една година, а за делото од ставовите (2) и (3) со парична казна или казна затвор до три години.“

Член 29

По членот 234 се додава нов наслов и нов член 234-а, кои гласат:

„Делотворно каење

Член 234-а

(1) Судот може да го ослободи од казна сторителот на делото од член 218

Titulli i nenit 233 dhe neni 233 ndryshohen si vijon:

„Vrasja dhe torturimi i kafshëve
Neni 233

(1) Ai që vret një kafshë pa arsye ose e keqtrajton atë në mënyrë të rëndë ose e ekspozon në vuajtje të panevojshme ose i shkakton dhimbje të panevojshme ose e vë në vuajtje për hir të mbijetesës, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

(2) Me dënimin nga paragrafi (1) të këtij neni, do të dënohet edhe ai që e ekspozon kafshën në gjendje shqetësuese për një kohë më të gjatë duke mos e ushqyer ose në ndonjë mënyrë tjetër.

(3) Ai që veprën nga paragrafi (1) të këtij neni e kryen nga eksploatimi, dënohet me burgim prej një deri në pesë vjet.

(4) Nëse veprën nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni e kryen person juridik, do të dënohet me gjobë. "

Neni 28

Pas nenit 233 shtohet një titull i ri dhe një nen i ri 233-a, i cili thotë:

„Shkatërimi i vendbanimit

Neni 233-а

(1) Ai që në kundërshtim me rregulloret shkatërron ose shkakton përkeqësim të ndjeshëm të vendbanimit të llojeve të mbrojtura të kafshëve, bimëve ose kërpudhave, ose shkatërron ose shkakton zhdukjen e organizmave të gjallë në atë vendbanim, dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

(2) Nëse vepra nga paragrafi (1) i këtij neni kryhet në vendbanim, respektivisht hapësirë për riprodhim dhe rritje të të vegjëlve, zonë migrimi ose letargji e kafshëve të egra, bimëve ose kërpudhave rreptësisht të mbrojtura, kryesi dënohet me burgim prej një deri në pesë vjet dhe me gjobë.

(3) Me dënimin nga paragrafi (2) i këtij neni

ставови (1) и (2), 219 ставови (1) и (3), 220 ставови (1) и (3), 221, 222 ставови (1), (2) и (4), 223 ставови (1), (2) и (4), 225 став (1), 225-а ставови (1) и (2), 228-а став (1), 230 став (1), 231-а ставови (1) и (2), 231-б, 232 став (1), 232-а ставови (1) и (3) и 232-б од овој закон, ако пред настапување на последиците доброволно ја спречи опасноста за нивно настапување или ги отстрани последиците.

(2) Кога судот ќе го осуди сторителот за кривично дело од Глава XXII ќе го задолжи истиот, штетата да ја поправи со враќање во првобитна состојба ако за тоа постојат услови. “

Член 30

Во член 249-а по ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„ Ако сторителот на делото од ставот (1) на овој член прибавил значителна имотна корист или предизвикал значителна штета, ќе се казни со затвор најмалку четири години.“

Ставот (4) станува став (5).

Член 31

Членот 278-а се менува и гласи :

„ (1) Тој што со намера самиот или некој друг да избегне целосно или делумно плаќање на давачки и даноци кои се плаќаат при увоз или извоз на кој е обврзан со закон, на царинскиот орган му даде лажни, неточни или нецелосни изјави, документи или податоци за стоки и други факти од влијание за пресметката за наплата или враќање на давачките и даноците, или не исполни обврска според закон што е од влијание на пресметката на давачките и даноците кои се плаќаат при увоз или извоз или на друг начин го доведе во заблуда царинскиот орган, а износот на давачките и даноците кои се плаќаат при увоз или извоз е од поголема вредност, ќе се казни со затвор од шест месеци до пет години и со парична казна.

(2) Ако износот на давачките и даноците кои се плаќаат при увоз или извоз е од значителна вредност сторителот ќе се

dënohet edhe kryesi i cili e shkatërron ose shkakton përkeqësim/shkatërrim të konsiderueshëm të zonës së mbrojtur natyrore ose zonës ekologjikut të rëndësishme.

(4) Nëse vepra nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni është kryer nga pakujdesia, kryesi i veprës nga paragrafi paragrafi (1) dënohet me gjobë ose me burgim deri në një vit, ndërsa për veprën nga paragrafi (2) dhe (3) me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.”

Neni 29

Pas nenit 234 shtohet një titull i ri dhe një nen i ri 234-a, i cili thotë:

„Pendim efektiv

Neni 234-a

(1) Gjykata mund ta lirojë kryerësin e veprës penale nga neni 218 paragrafët (1) dhe (2), 219 paragrafët (1) dhe (3), 220 paragrafët (1) dhe (3), 221, 222 paragrafët (1), (2) dhe (4), 223 paragrafët (1), (2) dhe (4), 225 paragraf (1), 225-a paragrafët (1) dhe (2), 228-a paragrafi (1), 230 paragrafi (1), 231-a paragrafët (1) dhe (2), 231-b, 232 paragrafi (1), 232-a paragrafët (1) dhe (3) si dhe 232-b nga ky ligj, nëse para shfaqjes së pasojave, ai me vetdëshirë e parandalon paraqitjen e rrezikut ose i menjanon pasojat.

(2) Kur gjykata e dënon kryerësin e veprës penale nga Kreu XXII, do ta obligojë që dëmin ta riparojë duke e kthyer në gjendjen fillestare, nëse ka kushte për këtë.”

Neni 30

Në nenin 249-a, pas paragrafit (3) shtohet një paragraf i ri (4), i cili thotë:

„Nëse kryesi i veprës penale nga paragrafi (1) i këtij neni ka përfituar dobi të konsiderueshme pasurore ose ka shkaktuar dëm të konsiderueshëm, dënohet me së paku katër vjet burgim”.

казни со затвор од една до десет години и со парична казна.

(3) Ако износот на давачките и даноците кои се плаќаат при увоз или извоз е од големи размери сторителот ќе се казни со затвор од најмалку четири години и со парична казна.

(4) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“

Член 32

По членот 297 се додава нов наслов и нов член 297-а, кои гласат:

„ Безобсирно управување со моторно возило

Член 297-а

Учесник во јавниот сообраќај кој не се придржува на прописите за безбедност во сообраќајот и со тоа ќе го загрози јавниот сообраќај безобсирно управувајќи во состојба на неспособност на возење предизвикана со употреба на алкохол во концентрација од најмалку 1,50 г/кг во крвта, дроги, психотропни супстанции или прекурзори, возејќи во забранет правец, претекнувајќи колона возила на непрегледно место или возејќи со брзина која надминува 50 км на час во населено место или 70 км на час надвор од населено место над дозволената, ќе се казни со парична казна или затвор до три години. “

Член 33

Членот 354 се менува и гласи:

„ (1) Службено лице кое ќе присвои, ќе употреби за себе или за друг или ќе искористи спротивно на намената средства или имот доверени во службата со што се нанесува штета на финансиските интереси на субјектот во кој ја врши службата, ќе се казни со затвор од шест месеци до пет години.

(2) Ако сторителот на делото од ставот (1) на овој член прибавил поголема имотна

Paragrafi (4) bëhet paragrafi (5).

Neni 31

Neni 278-a ndryshohet dhe thotë:

„(1) Ai që, me qëllim që të shmangë pagesën e plotë ose të pjeshme të detyrimeve dhe tatimeve të pagueshme gjatë importit ose eksportit për të cilin ai është i detyruar me ligj, i ka paraqitur autoritetit doganor deklarata, dokumente ose të dhëna të rreme, të pasakta ose të paplota për mallrat dhe fakte të tjera që ndikojnë në llogaritjen e mbledhjes ose rimbursimit të detyrimeve dhe taksave të importit, ose ka dështuar në përmbushjen e detyrimeve të tatimeve të importit që paguhet ose në ndonjë mënyrë tjetër ka mashtruar autoritetin doganor dhe shuma e detyrimeve dhe taksave të paguara gjatë importit ose eksportit është me vlerë më të madhe, dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në pesë vjet dhe me gjobë.

(2) Nëse shuma e detyrimeve dhe taksave të paguara gjatë importit ose eksportit është me vlerë të konsiderueshme, kryesi dënohet me burgim prej një deri në dhjetë vjet burgim dhe me gjobë.

(3) Nëse shuma e detyrimeve dhe taksave të paguara gjatë importit ose eksportit është e madhe, kryesi dënohet me së paku katër vjet burgim dhe me gjobë.

(4) Nëse veprën nga ky nen e kryen person juridik, dënohet me gjobë.“

Neni 32

Pas nenit 297 shtohet një titull i ri dhe një nen i ri 297-a, i cili thotë:

“Drejtimi i pakujdesshëm me një mjet motorik

Neni 297-a

корист или предизвикал поголема штета, ќе се казни со затвор од една до десет години.

(3) Ако сторителот на делото од ставот (1) на овој член прибавил значителна имотна корист или предизвикал значителна штета, ќе се казни со затвор најмалку четири години.

(4) Ако сторителот на делото од ставот (1) на овој член прибавил помала имотна корист или предизвикал помала штета и одел кон тоа да прибави таква имотна корист или да предизвика таква штета, ќе се казни со парична казна или со затвор до една година.

(5) Со казната од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член ќе се казни и странско службено лице, одговорно лице, одговорно лице во странско правно лице кое има претставништво во Република Северна Македонија или лице кое врши работи од јавен интерес, ако делото е сторено во вршење на неговото посебно овластување или должност, определено со закон или друг пропис донесен врз основа на закон.

(6) Казната од ставовите (1), (2), (3) и (4) и (5) на овој член ќе се изрече и за дело сторено на штета на финансиските интереси на Европската Унија.“

Член 34

Членот 395 се менува и гласи:

„ (1) Тој што изработува, склопува, набавува, крие или на друг му овозможува да дојде до оружје негови делови и компоненти, муниција, експлозивни или распрскувачки материи или средства потребни за нивно правење, отрови и други предмети за кои знаел дека се наменети за извршување кривично дело, ќе се казни со затвор од една до пет години.

(2) Ако предмет на делото од ставот (1) на овој член е огнено оружје, оружје негови делови и компоненти чија употреба е забранета, или експлозивни или други материи од поголемо количество, сторителот ќе се казни со затвор од три до десет години.

(3) Тој што ќе направи или на друг ќе му отстапи лажен клуч или некое друго средство за провалување иако знаел дека е

Pjesëmarrësi në komunikacionin publik i cili nuk respekton rregullat e sigurisë në komunikacion dhe në këtë mënyrë rrezikon trafikun publik duke ngarë në mënyrë të pakujdesshme në gjendje të paaftësisë për drejtimin e shkaktuar nga përdorimi i alkoolit në një përqendrim prej të paktën 1.50 g/kg në gjak, droga, substanca psikotrope ose prekursorë, duke ngarë në një drejtim të ndaluar, tejkaluvar kolonë automjetesh në një drejtim të paqëndrueshëm, ose duke ngarë në shpejtësi që tejkalon 50 km për orë në zonë e banuar ose 70 km në orë jashtë zonës së banuar mbi të lejuarën, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet. "

Neni 33

Neni 354 ndryshohet dhe thotë:

„(1) Nëpunësi që përvetëson, përdor për vete ose për një tjetër, ose keqpërdorë fondet ose pasuritë e besuara në shërbim në kundërshtim me qëllimin e tyre, duke shkaktuar dëme në interesat financiare të subjektit në të cilin kryen shërbimin e tij, dënohet me burgim nga gjashtë muaj deri në pesë vjet.

(2) Nëse kryesi i veprës penale nga paragrafi (1) i këtij neni ka fituar dobi pasurore më të madhe ose ka shkaktuar dëm më të madh, dënohet me burgim prej një deri në dhjetë vjet.

(3) Nëse kryesi i veprës nga paragrafi (1) i këtij neni ka fituar dobi të konsiderueshme pasurore ose ka shkaktuar dëm të konsiderueshëm, do të dënohet me së paku katër vjet burgim.

(4) Nëse kryesi i veprës nga paragrafi (1) i këtij neni ka përfituar dobi të vogël pasurore ose ka shkaktuar dëm të vogël dhe ka dashur të përfitojë dobi pasurore ose të shkaktojë dëm të tillë, dënohet me gjobë ose me burgim deri në një vit.

(5) Me dënimin nga paragrafët (1), (2), (3) dhe (4) të këtij neni do të dënohet edhe zyrtari i huaj, personi përgjegjës, personi përgjegjës në personin e huaj juridik që ka seli në Republikën e Maqedonisë së Veriut ose personi që kryen punë me interes publik, nëse vepra është kryer në ushtrim të autorizimit ose detyrës së tij të veçantë, të përcaktuar me ligj ose me rregullore tjetër të sjellur në pajtim me ligjin.

(6) Dënimi nga paragrafët (1), (2), (3) dhe (4) dhe (5) të këtij neni do të shqiptohet edhe për vepër

наменето за извршување на кривично дело, ќе се казни со затвор од три месеци до три години.

(4) Ако делото од овој член го стори правно лице ќе се казни со парична казна.“

Член 35

Насловот на членот 396 и членот 396 се менуваат и гласат:

„Неовластено изработување, држење, посредување и тргување со оружје и експлозивни материи

Член 396

(1) Тој што неовластено врши увоз, извоз, пренесување, трансфер, достава или продава, купува или на друг начин посредува или врши промет со огнено оружје, делови и компоненти на огнено оружје, муниција или експлозивни материи или со трговијата со огнено оружје, делови и компоненти на огнено оружје, муниција и експлозивни материи се прекршуваат забрани, ограничувања или санкции воведени со меѓународен договор или со одлука на меѓународна организација во која членува Република Северна Македонија ќе се казни со затвор од четири до десет години.

(2) Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни и тој што неовластено произведува, склопува, поправа, преправа огнено оружје, делови и компоненти на огнено оружје, муниција или експлозивни материи, развива ново оружје или поседува електронски технички нацрти и дизајни за производство преку 3Д печатачи или слични уреди на делови и компоненти на огнено оружје, муниција или експлозивни материи.

(3) Со казната од ставот (1) на овој член ќе се казни и тој што неовластено држи или носи огнено оружје, муниција или експлозивни материи или поголемо количество на делови и компоненти на огнено оружје, муниција и експлозивни материи.

(4) Ако предмет на делото од ставовите (1) и (2) е поголемо количество на огнено оружје, делови и компоненти на огнено оружје, муниција или експлозивни

të kryer në dëm të interesave financiare të Bashkimit Evropian.“

Neni 34

Neni 395 ndryshohet si vijon:

„(1) Ai që prodhon, monton, siguron, fsheh ose i mundëson tjetrit të marrë armë, komponente dhe pjesë përbërëse të saj, municione, lëndë shpërthyesse ose shpërndarëse ose mjete të nevojshme për prodhimin e tyre, helme dhe sende të tjera për të cilat ai e dinte se kishin për qëllim kryerjen e një veprë penale, dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.

(2) Nëse objekt i veprës nga paragrafi (1) i këtij neni është arma e zjarrit, armë, përbërës i armës përdorimi i të cilave është i ndaluar, ose eksplozivi ose substanca të tjera të sasisë më të madhe, kryesi dënohet me burgim prej tre deri në dhjetë vjet.

(3) Ai që i bën ose i jep tjetrit një çelës të rremë ose çfarëdo mjete tjetër për vjedhje, edhe pse e din se ka për qëllim kryerjen e veprës penale, dënohet me burgim nga tre muaj deri në tre vjet.

(4) Nëse veprën nga ky nen e kryen person juridik, dënohet me gjobë.

Neni 35

Titulli i nenit 396 dhe neni 396 ndryshohen dhe thonë:

„Prodhimi, mbajtja, ndërmjetësimi dhe tregtimi i paautorizuar i armëve dhe lëndëve shpërthyesse

Neni 396

(1) Ai cili në mënyrë të paautorizuar

материи или огнено оружје, делови и компоненти на огнено оружје, муниција или експлозивни материи кои на граѓаните им се забранети, сторителот ќе се казни со затвор најмалку пет години.

(5) Ако предмет на делото од ставот (3) е поголемо количество на огнено оружје, муниција или експлозивни материи, или огнено оружје, муниција или експлозивни материи кои на граѓаните им се забранети, сторителот ќе се казни со затвор најмалку пет години.

(6) Ако делото од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член е сторено во група, банда или друго злосторничко здружение, сторителот ќе се казни со затвор најмалку осум години.

(7) Ако предмет на делото од ставот (1) на овој член е поголемо количество на распркувачки материи наменети за дозволени забавни, свечени и други активности, сторителот ќе се казни со парична казна или со затвор до три години.

(8) Ако делото од овој член го стори правно лице, ќе се казни со парична казна.“

Член 36

Членот 407-а се менува и гласи:

„ (1) Тој што јавно негира, грубо минимизира, одобрува или оправдува дело од членовите од 403 до 407 од овој законик, ќе се казни со парична казна или затвор до три години.

(2) Тој што јавно негира, грубо минимизира, одобрува или оправдува дело од членовите од 403 до 407 од овој законик, утврдено со правосилна пресуда од домашен или меѓународен суд, ќе се казни со затвор од една до три години.

(3) Со казната од став (2) на овој член ќе се казни и тој што по пат на информациона систем, јавен собир со говор, со истакнување на симболи, на национал-социјалистички или фашистички режими или на друг начин јавно негира, грубо минимизира, одобрува или оправдува дело од членовите од 403 до 407 од овој

importon, eksporton, transferon, transferon, dorëzon ose shet, blen ose ndërmjetëson ose përdor armë zjarri, pjesë dhe përbërës të armëve të zjarrit, municionit ose lëndëve shpërthyesë ose me armë zjarri, ose pjesë të armëve të zjarrit, municioni dhe substancat shpërthyesë shkelje të ndalesave, kufizimeve ose sanksioneve të parapara me marrëveshje ndërkombëtare ose me vendim të organizatës ndërkombëtare në të cilën është anëtare Republika e Maqedonisë së Veriut, dënohen me burgim nga katër deri në dhjetë vjet.

(2) Me dënimin nga paragrafi (1) i këtij neni, do të dënohet edhe ai që prodhon, monton, riparon, modifikon armët e zjarrit, pjesët dhe përbërësit e armëve të zjarrit, municionit ose lëndëve shpërthyesë pa autorizim, zhvillon armë të reja ose posedon plane dhe dizajne teknike elektronike për prodhim përmes printerëve 3D ose pajisjeve të ngjashme të pjesëve dhe përbërësve të armëve të zjarrit, municionit ose substanca shpërthyesë.

(3) Me dënimin nga paragrafi (1) i këtij neni, do të dënohet edhe ai që pa autorizim mban ose bart armë zjarri, municionit ose lëndë shpërthyesë ose sasi më të madhe të pjesëve dhe përbërësve të armës së zjarrit, municionit dhe lëndëve shpërthyesë.

(4) Nëse objekt i veprës penale nga paragrafët (1) dhe (2) është sasia më e madhe e armëve të zjarrit, pjesëve dhe përbërësve të armëve të zjarrit, municionit apo lëndëve shpërthyesë apo armëve të zjarrit, pjesëve dhe përbërësve të armëve të zjarrit, municionit apo lëndëve shpërthyesë që u ndalohen qytetarëve, kryesi dënohet me së paku pesë vjet burg.

(5) Nëse objekt i veprës nga paragrafi (3) është sasia e madhe e armëve të zjarrit, municionit apo lëndëve shpërthyesë, apo armëve të zjarrit, municionit apo lëndëve shpërthyesë që u ndalohen qytetarëve, kryesi do të dënohet me burgim së paku pesë vjet.

(6) Nëse vepra nga paragrafët (1), (2), (3) dhe (4) të këtij neni kryhet në grup, bandë ose bashkim tjetër kriminal, kryesi dënohet me së paku tetë vjet burgim.

(7) Nëse objekt i veprës nga paragrafi (1) i këtij neni është sasia e madhe e lëndëve shpërthyesë të destinuara për argëtim, ceremoni dhe aktivitete të tjera, kryesi dënohet me gjobë ose me burgim deri në tre vjet.

(8) Nëse veprën nga ky nen e kryen personi juridik, dënohet me gjobë.“

законик, холокаустот и делата извршени од национал-социјалистичките режими.

(4) Ако делото од ставот (1) и (2) и (3) на овој член е сторено на начин со кој се поттикнува на омраза, дискриминација или насилство против некое лице или група на лица поради нивната раса, боја на кожа, националност, етничко потекло, религија или уверување, попреченост, пол, род, родов идентитет, сексуална ориентација и политичко уверување, или ако со делото е предизвикано вознемирување на јавноста или начинот на неговото извршување е особено заканувачки или навредлив, сторителот ќе се казни со затвор од една до пет години.“

Член 37

Материјалните законите со кои се пропишуваат прекршоци ќе се усогласат со овој Законот за изменување и дополнување на Кривичниот законик во рок од 6 месеци од денот на влегувањето на сила на овој законик.

Член 38

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“, а ќе отпочне да се применува по истекот на 6 месеци од денот на неговото влегување на сила.

Neni 36

Neni 407-a ndryshohet dhe thotë:

„(1) Ai që publikisht mohon, minimizon, miraton ose justifikon një veprim nga nenet 403 deri në 407 të këtij Kodi, dënohet me gjobë ose me burgim gjer në tre vjet.

(2) Ai që publikisht mohon, minimizon, miraton ose arsyeton një vepër nga nenet 403 deri në 407 të këtij Kodi, të përcaktuar me aktgjykim të formës së prerë të gjykatës vendase ose ndërkombëtare, dënohet me burgim nga një deri në tre vjet.

(3) Me dënimin nga paragrafi (2) i këtij neni, do të dënohet ai që nëpërmjet një sistemi informativ, një tubimi publik me fjalim, duke theksuar simbole, të regjimeve nacionalsocialiste ose fashiste ose në çfarëdo mënyre tjetër publikisht mohon, minimizon, miraton ose justifikon një veprim nga nenet 403 deri në 407 të këtij Kodi Penal, holokaustin dhe veprat e kryera nga regjimet nacional-socjaliste.

(4) Nëse vepra penale nga paragrafi (1) dhe (2) dhe (3) i këtij neni kryhet në atë mënyrë që nxit urrejtje, diskriminim ose dhunë ndaj një personi ose grupi personash për shkak të racës, ngjyrës së lëkurës, kombësisë, prejardhjes etnike, fesë ose besimit, paaftësisë, seksit, gjinisë, identitetit gjinor, orientimit seksual dhe besimi politik, ose nëse vepra shkakton shqetësim publik ose mënyra e ekzekutimit të saj është veçanërisht kërcënuese ose fyese, kryesi dënohet me burgim nga një deri në pesë vjet.“

Neni 37

Ligjet materiale që parashikojnë kundërvajtje do të harmonizohen me këtë Ligj për ndryshimin dhe plotësimin e Kodit Penal brenda 6 muajve nga data e hyrjes në fuqi të këtij Kodi.

Neni 38

Ky ligj hyn në fuqi ditën e tetë nga dita e publikimit në „Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut” dhe do të fillojë të zbatohet pas kalimit të 6 muajve nga dita e hyrjes në fuqi.